

دوماهنامه الکترونیکی

مراقبت

نشریه انجمن علمی دانشجویی اپیدمیولوژی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

فهرست مطالب:

سخن آغازین: تسلیت و ابراز همدردی در پی وقوع زلزله در غرب کشور

دبیاچه: سل زئونوتیک: به مناسبت روز ملی مبارزه با سل

دریچه: بررسی طغیان‌های بیماری سپتی‌سمی خونریزی‌دهنده ویروسی و عوامل مؤثر بر

آن در مزارع پرورش ماهی قزل‌آلای کشور در سال ۱۳۹۳

بازتاب ۱: گزارش برگزاری کارگاه برآورد بار اقتصادی بیماری‌ها

بازتاب ۲: اخبار بهداشتی از گوشه و کنار ایران و جهان

گام‌های پژوهشی: معرفی مقاله "محدود کردن استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها در حیوانات

مولد غذا و اثر آن بر میزان مقاومت آنتی‌بیوتیکی در حیوانات و انسان: مرور ساختار یافته

و متآنالیز "

استاد راهنمای انجمن: دکتر علیرضا باهنر

مدیر مسوول: دکتر سید جمال امامی

سردبیر: دکتر محمد حسن ربیعی

همکاران این شماره به ترتیب حروف الفبا:

دکتر کامران آبسالان فرد، دکتر حسام الدین

اکبرین، دکتر سید جمال امامی، دکتر

علیرضا باهنر، دکتر سعید بکایی، دکتر

حمیده حسن نژاد، دکتر محمد حسن ربیعی

شماره بیست و هشتم

مهر و آبان ۱۳۹۶

می نماید. امید است با بهبود روند کمک رسانی به این منطقه، مشکلات به وجود آمده در اثر این حادثه ناگوار در اسرع وقت رفع گردد.

سید جمال امامی، محمد حسن ربیعی

مدیر مسئول و سردبیر

تسلیت و ابراز همدردی در پی وقوع

زلزله در غرب کشور

خبر تأسف بار وقوع زلزله در هفته آخر آبان ماه سال جاری در غرب کشور و به ویژه استان کرمانشاه که منجر به جان باختن و نیز زخمی شدن جمع کثیری از هموطنان عزیزمان در این استان ها شد، موجب تأثر و تألم همه ایرانیان شده است.

انجمن علمی اپیدمیولوژی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، بدین وسیله ضمن عرض تسلیت به ملت عزادار ایران اسلامی به ویژه خانواده‌های داغدیده، با خانواده های مصیبت دیده در مناطق زلزله زده ابراز همدردی کرده و از درگاه الهی برای روح آن عزیزان سفر کرده غفران واسعه و برای سایر بازماندگان صبر و بردباری و برای آسیب دیدگان این حادثه صحت و تندرستی مسئلت

سل زئونوتیک

به مناسبت روز ملی مبارزه با سل

تعریف:

بیماری سل، بیماری عفونی نکروز دهنده حاد یا مزمنی است که باعث گرفتاری اعضا مختلف بدن از جمله ریه ها می گردد و در انسان به دو شکل ریوی و خارج ریوی تظاهر پیدا می کند. عامل ایجاد کننده این بیماری در انسان مجموعه مایکوباکتریوم توبرکولوزیس شامل مایکوباکتریوم توبرکولوزیس، مایکوباکتریوم بویس، مایکوباکتریوم کانتی، مایکوباکتریوم آفریکانوم، مایکوباکتریوم پینپیدی، مایکوباکتریوم کاپره، مایکوباکتریوم میکروتی و مایکوباکتریوم مونگی می باشند. سل زئونوتیک فرمی از بیماری سل در انسان می باشد که در اثر انتقال از حیوانات به انسان ایجاد می گردد. انتقال بیماری سل از حیوانات به انسان عمدتاً

در اثر انتقال مایکوباکتریوم بویس صورت می گیرد، اگرچه نقش مایکوباکتریوم کاپره نیز در انتقال این بیماری از حیوانات به انسان ثابت شده است. میزبان اولیه برای مایکوباکتریوم بویس، گاوها می باشند و بیماری عمدتاً از این حیوانات به انسان منتقل می گردد با این حال دیگر پستانداران اهلی و وحشی نیز می توانند آلوده شوند و بیماری را به انسان منتقل کنند. تماس مستقیم با حیوانات میزبان، مصرف شیر غیر پاستوریزه و مصرف گوشت به خوبی پخته نشده از مهمترین روش های انتقال سل از حیوانات به انسان می باشد.

اپیدمیولوژی:

بر خلاف این باور که سل زئونوتیک در بیشتر کشورهای نیمکره غربی جهان کنترل و یا حتی ریشه کن شده است، این بیماری یک نگرانی بزرگ برای بهداشت عمومی در بخش های پیشرفته جهان است و گزارش های مربوط به سل زئونوتیک بخصوص در کشورهایی که سل در جمعیت گاوی آن های اندمیک است، وجود دارد. موارد ثبت شده مربوط به این بیماری که جزء بیماری های زئونوتیک فراموش شده می باشد، بدلیل نبود برنامه مراقبت منظم در اکثر

اقتصادی و سلامتی این بیماری، به رسمیت می‌شناسد. این نقشه راه از نمایندگان دولت‌ها، داوطلبان، دانشگاه‌ها، سازمان‌های غیر دولتی و بخش‌های خصوصی در سطح سیاسی، مالی و تکنیکی دعوت به اقدامات مشترک می‌کند. این نقشه راه ۱۰ اقدام اولیت‌دار را برای کنترل این بیماری تعریف کرده است که البته عمل کردن به آن‌ها برای کنترل دیگر بیماری‌های زئونوز و غذازاد هم مزایای قابل توجهی خواهد داشت. این ۱۰ اولیت به صورت زیر هستند:

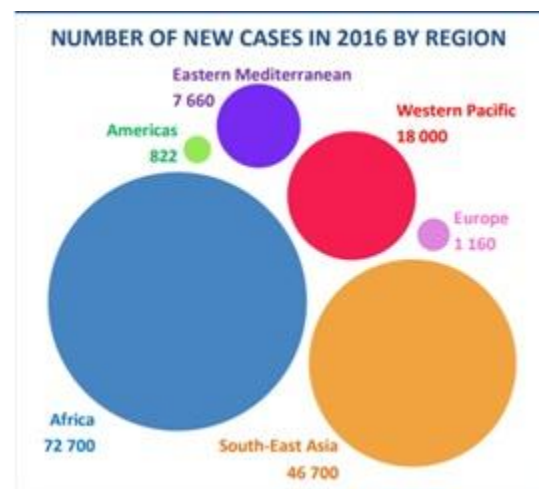
بهبود علم مبتنی بر شواهد

۱: بررسی، جمع‌آوری و آنالیز منظم و گزارش داده‌های با کیفیت بالا در مورد سل منتقله از حیوانات در جمعیت انسانی و بهتر کردن برنامه مراقبت و گزارش بیماری سل در جمعیت حیوانات اهلی و وحشی

۲: گسترده کردن دسترسی به تست‌های تشخیص مناسب و افزایش دادن ظرفیت برای تست کردن به منظور شناسایی و تشخیص سل منتقله از حیوانات در جمعیت انسانی

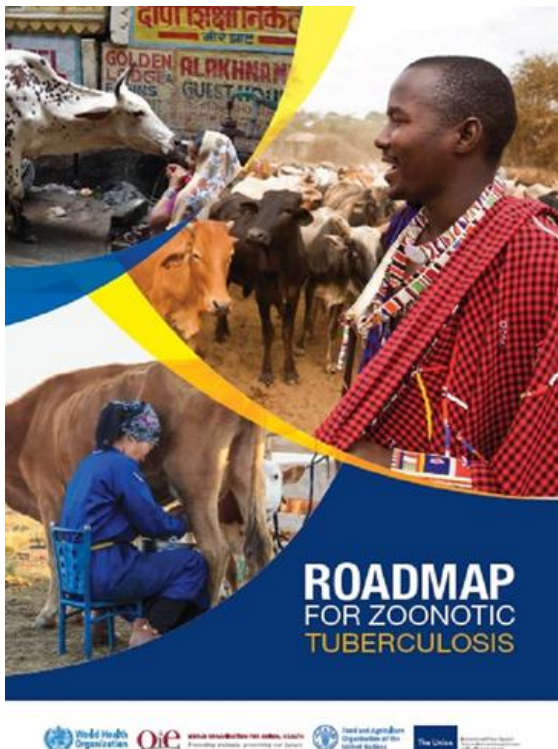
۳: شناسایی و مورد توجه قرار دادن شکاف‌های تحقیقاتی در مورد سل گاوی و انسانی، شامل

کشورها، کم‌تر از تعداد واقعی آن می‌باشد. در سال ۲۰۱۶، حدود ۱۴۷۰۰۰ مورد بیماری و ۱۲۵۰۰ مورد مرگ ناشی از سل انسانی در اثر انتقال از حیوانات در جهان ثبت شده است که بیشتر این موارد در آفریقا و سپس در جنوب شرقی آسیا بوده است.

نقشه راه برای مقابله با سل زئونوتیک

اخیرا سازمان جهانی بهداشت، سازمان جهانی بهداشت دام، سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد و اتحادیه جهانی مقابله با بیماری‌های ریوی و سل اولین نقشه راه برای مقابله با سل منتقله از حیوانات را راه‌اندازی کرده‌اند. این نقشه راه که بر پایه سلامت واحد متمرکز شده است، وابستگی متقابل بین بخش‌های سلامت انسانی و حیوانی را برای مقابله با اثرات بزرگ

تهیه و تنظیم

دکتر محمد حسن ربیعی

دانشجوی دکتری تخصصی اپیدمیولوژی

دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

اپیدمیولوژی، تست های تشخیصی، واکسن و رژیم های درمانی موثر بر بیماری

کاهش خطر انتقال در سطح رابطه حیوان- انسان

۴: بهبود دادن استراتژی ها برای بهتر کردن سلامت غذا

۵: افزایش دادن ظرفیت بخش های سلامت حیوانی برای کاهش شیوع بیماری در حیوانات اهلی

۶: شناسایی جمعیت های کلیدی و راه های پرخطر برای انتقال سل از حیوانات به انسان

تقویت کردن راهکارهای بین بخشی

۷: افزایش دادن آگاهی در مورد سل زئونوتیک و ایجاد همکاری های بین بخشی موثر

۸: پیشرفت دادن و پیاده سازی سیاست ها و دستورالعمل ها برای پیشگیری، مراقبت، تشخیص و درمان سل زئونوتیک

۹: شناسایی فرصت ها برای مداخلات مربوط به جامعه که سلامت حیوانات و انسان را مورد توجه قرار می دهند

۱۰: سرمایه گذاری کردن برای دفاع از الزامات و تعهدهای سیاسی و همچنین به منظور مورد توجه قرار دادن سل منتقله از حیوانات در میان بخش ها در سطح جهانی، منطقه ای و ملی

بیماری‌های اخطارکردنی سازمان جهانی بهداشت دام (OIE) قرار دارد. VHS برای نخستین بار در سال ۱۹۳۸ میلادی در آلمان و در سال ۱۹۴۹ در دانمارک گزارش و به نام «بیماری اکتود» نام‌گذاری شد. در سال ۱۹۶۳ ویروس عامل بیماری جداسازی شد. اکنون بیماری در کشورهای اروپایی، آمریکای شمالی، آسیای میانه، کره و ژاپن وجود دارد. این ویروس دارای طیف میزبانی وسیعی بوده و تاکنون از بیش از ۸۰ گونه ماهیان با یا بدون علائم در اروپا و امریکای شمالی و آسیا جدا شده است. در ایران، مستندات کمی در خصوص اپیدمیولوژی VHS موجود است. نخستین بار در سال ۱۳۸۳ با شروع پایش و مراقبت بیماری‌های قزل‌آلای پرورشی توسط سازمان دامپزشکی کشور، سپتی‌سمی خونریزی دهنده ویروسی شناسایی شد. در سال ۱۳۸۵ بیماری به طور رسمی از طرف این سازمان به سازمان جهانی بهداشت دام گزارش شد. در سال ۱۳۹۲ وقوع مجدد بیماری با ابتلا و تلفات بالا در مزرعه‌های قزل‌آلای برخی از استان‌های کشور با علائم بالینی مشابه سپتی‌سمی گزارش شد. این مطالعه با هدف بررسی اپیدمیولوژی دومین سال (۱۳۹۳) وقوع مجدد VHS و همچنین

بررسی طغیان‌های بیماری سپتی‌سمی خونریزی دهنده ویروسی و عوامل مؤثر بر آن در مزارع پرورش ماهی قزل‌آلای کشور در سال ۱۳۹۳: یک مطالعه مقطعی

مقدمه: سپتی‌سمی خونریزی دهنده ویروسی (VHS)، بیماری بسیار مسری که عامل آن ویروسی از خانواده رابدوویریده و جنس نووی رابدوویروس به نام ویروس VHSV است. این ویروس دارای ۴ ژنوتیپ اصلی و ۳ سروتیپ است. بیماری اغلب ماهی قزل‌آلای پرورشی را در تمام سنین مبتلا می‌کند و از مهم‌ترین بیماری‌های این ماهیان در سراسر دنیا است بیماری در فهرست

مقدار P کمتر از $0/2$ بودند (ورود بچه ماهی به مزرعه، ورود ماهی سایز بازاری به مزرعه و منبع تأمین آب) وارد تحلیل چند متغیره شدند. در تحلیل چند متغیره نیز ورود غیر مجاز بچه ماهی (نسبت شانس = $7/81$ ؛ فاصله اطمینان ۹۵ درصد: $16/80-3/63$)، ورود غیر مجاز ماهی بازاری (نسبت شانس = $5/60$ ؛ فاصله اطمینان ۹۵ درصد: $10/35-$ $3/03$) و منبع تأمین آب (آب رودخانه) با نسبت شانس $2/46$ ؛ فاصله اطمینان ۹۵ درصد: $4/02-$ $1/51$) به عنوان عوامل خطرات احتمالی ورود عامل بیماری به مزرعه شناسایی شدند.

نتیجه گیری: ضد عفونی آب ورودی به مزارع پرورش با شیوه های موثر نظیر استفاده از ازون، آبگیری غیر مستقیم از رودخانه ها در نواحی آلوده نظیر استفاده از چاهک های حریمی، استفاده از الکتروشوک به منظور دور کردن ماهیان وحشی از منطقه آبگیری از شیوه های موثر کاهش احتمال ورود عامل بیماری به مزرعه می باشد. عوامل خطر بیماری باید به صورت منظم و دوره ای بررسی شوند تا ضمن ارزیابی یافته های اجرای برنامه، موارد جدید نیز شناسایی و تحت کنترل قرار گیرند. رعایت اصول امنیت زیستی و اجرای مدیریت بهداشتی

شناسایی عوامل خطر مرتبط با وقوع این بیماری در مزرعه های پرورش ماهی قزل آلا کشور انجام شد. مواد و روش ها: این مطالعه به صورت مقطعی و در طول سال ۱۳۹۳ و در کل ۱۱۴۰ مزرعه در ۳۰ استان کشور که در سامانه بانک اطلاعات بیماری های دامی (دام، طیور و آبزیان) سازمان دامپزشکی کشور ثبت می شود، وارد مطالعه شدند. مزرعه مبتلا بر اساس علائم بالینی مشکوک به بیماری و تست اولیه ایذا مثبت، مشکوک تلقی و سپس با آزمون های تکمیلی $Real-Time\ PCR$ ، $RT-PCR$ و جداسازی ویروس، تأیید شد. با استفاده از آزمون مربع کای، متغیرهایی که مقدار $p < 0.2$ داشتند وارد آنالیز رگرسیون لجستیک چند متغیره شدند. برای تحلیل و مدل سازی از نرم افزار $SPSS$ نسخه ۲۲ استفاده شد.

یافته ها: متغیر وابسته ابتلا به سپتیسمی خونریزی دهنده ویروسی و ارتباط بقیه متغیرها با ورود ویروس عامل بیماری به مزرعه و بروز بیماری در نظر گرفته شد. تحلیل آماری برای بررسی عوامل خطر روی تعداد ۹۹ مزرعه مبتلا (۰/۹٪) واقع در ۷۸ ناحیه آلوده و ۹۹۷ مزرعه غیر مبتلا (۰/۹۱٪) انجام شد. متغیرهایی که در تحلیل تک متغیره دارای

دو ماهنامه الکترونیکی مراقبت

صحیح برای جلوگیری از ورود عامل و همچنین کنترل بیماری و جلوگیری از بقای عامل در مزرعه و بروز مجدد بیماری در دوره‌های پرورش بعدی بسیار مهم است.

تهیه و تنظیم

دکتر کامران آبسالان فرد

دانش آموخته دکتری تخصصی اپیدمیولوژی

دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران) و خانم دکتر زهرا بلوکی (دانش آموخته دکتری تخصصی اپیدمیولوژی از دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران) به تدریس پرداختند که ضمن تسلط کامل به مطالب، بیانی رسا و گیرا داشته و پس از تدریس هر مطلب، اشکالات شرکت کنندگان را رفع می نمودند.

در این کارگاه هشت ساعته که در دو بخش تئوری و عملی برگزار گردید، انواع ارزیابی های اقتصادی بیماری ها و چگونگی انجام انواع آنالیز داده ها با نرم افزار اکسل آموزش داده شد.

در پایان به منظور یادگیری کامل مطالب و تسلط بیشتر شرکت کنندگان، مثال هایی برای مرور مباحث تدریس شده، ارائه گردید و همچنین گواهی حضور در کارگاه به تمامی شرکت کنندگان اعطا گردید.

تهیه و تنظیم

دکتر سید جمال امامی

دانشجوی دکتری تخصصی اپیدمیولوژی

دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

گزارش برگزاری کارگاه برآورد

خسارت های اقتصادی بیماری ها

کارگاه برآورد خسارت های اقتصادی بیماری ها روز پنجشنبه مورخ بیست و هفتم مهرماه ۱۳۹۶ توسط انجمن علمی اپیدمیولوژی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران و در سالن پورمهدی این دانشکده برگزار گردید.

در این کارگاه که با استقبال دانشجویان و دانش آموختگان از رشته های مختلف تحصیلی همراه بود، آقای دکتر علیرضا باهنر (استاد بخش اپیدمیولوژی

اپیدمی طاعون در ماداگاسکار

کشور ماداگاسکار یکی از مهمترین مناطق اندمیک در جهان برای بیماری طاعون می باشد. هر سال در حدود ۴۰۰ مورد طاعون از ماداگاسکار گزارش می شود که بیشتر موارد آن از نوع بوبونیک هستند، اما در حال حاضر این بیماری مناطق بیشتر و بخصوص شهرهای بزرگ را تحت تاثیر قرار داده و زودتر از موعد شروع شده است. امسال در ماداگاسکار از ماه اوت ۲۰۱۷ تا به حال ۱۹۴۷ نفر به بیماری طاعون مبتلا شده اند که ۱۴۳ نفر آن، در اثر بیماری فوت کرده اند. اکثر موارد نوعی بیماری پنومونی بود که از فرد به فرد می تواند گسترش یابد. از ۱۱۴ شهر ماداگاسکار، ۴۰ شهر موارد طاعون پنومونی را گزارش کرده اند. موارد در حداقل ۱۰ شهر، از جمله شهرهای بزرگتر و از جمله آنتاناناریوو و تواماسینا گزارش شده است.

انتصاب رئیس جدید سازمان دامپزشکی

کشور

با حکم محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی، دکتر علیرضا رفیعی پور به عنوان رئیس جدید سازمان دامپزشکی کشور منصوب گردید. دکتر رفیعی پور پیش از این سمت مدیرکل دامپزشکی استان خراسان جنوبی را بر عهده داشته اند. در کارنامه ایشان ریاست شبکه های دامپزشکی شهرستان های چابهار و تربت حیدریه نیز به چشم می خورد. انجمن علمی اپیدمیولوژی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، به نوبه خود عهده دار شدن این مسئولیت را به ایشان تبریک عرض نموده و آرزوی توفیقات روزافزون برای ایشان دارند.

مشاهده چند کانون آنفلوآنزای فوق حاد

پرنندگان (H5N8) در استان های نوار

غربی، مرکز و شمال کشور

با توجه به مشاهده مواردی از کانون های بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرنندگان در استان های نوار غربی، مرکز و شمال کشور، جلسه فوق العاده پیشگیری از این بیماری با حضور مدیران دامپزشکی استان ها، چهره های علمی و مسئولین اتحادیه های مرغداران گوشتی و تخمگذار و صادرکنندگان تخم مرغ برگزار شد.

بنابر اعلام اداره کل دامپزشکی استان خراسان رضوی، سویه بیماری مشاهده شده از نوع H5N8 بوده که بیماری زایی بالایی برای گله های طیور دارد و احتمالاً منشأ آن در غرب کشور، بازار پرنندگان بوده است. بنابراین لازم است مرغداران، بدون هیچ قید و شرطی تمامی دستورالعمل های بهداشتی و امنیت زیستی دامپزشکی را اجرایی کنند. با توجه به فصل سرما و تغییرات آب و هوایی، زمینه برای بروز بیماری های تنفسی طیور، نظیر آنفلوآنزای فوق حاد پرنندگان مهیا می باشد، بنابراین به همه متصدیان واحدهای مرغداری و نیز دامپزشکان بخش خصوصی تاکید می شود ضمن رعایت اصول بهداشتی -

قرنطینه ای و بیمه نمودن کلیه طیور پرورشی تحت مدیریت خود در صورت مشاهده هرگونه تلفات غیر عادی، مراتب را به ادارات کل دامپزشکی استان ها گزارش کنند تا اقدام لازم از سوی واحدهای عملیاتی مربوطه در این زمینه به عمل آید.

۶ نفر از ابتدای سال تاکنون بر اثر بیماری

هاری فوت شدند

بنابر اعلام رئیس اداره مبارزه با بیماری های مشترک بین انسان و دام وزارت بهداشت در سال گذشته بیش از ۱۶۰ هزار مورد حیوان گزیدگی به مراکز درمانی پیشگیری از هاری سراسر کشور مراجعه کردند که از این تعداد یک هزار نفر در سیستان و بلوچستان زندگی می کردند. همچنین در سال گذشته ۲ مورد مرگ بر اثر ابتلا به هاری در کل کشور گزارش شده بود اما امسال تاکنون ۶ مورد مرگ بر اثر هاری گزارش شده که از این تعداد یک مورد در استان هرمزگان و ۵ مورد هم در استان سیستان و بلوچستان اتفاق افتاده است. از آنجا که بیماری هاری یک بیماری کشندگی بالا می باشد لذا نیاز است تا افراد بلافاصله پس از ابتلا به حیوان گزیدگی خود را به مراکز بهداشتی و درمانی برسانند.

پانزدهمین سمپوزیوم جهانی اپیدمیولوژی

تلفات ناشی از طاعون نشخوار کنندگان

دامپزشکی

کوچک در استان سمنان

پانزدهمین سمپوزیوم جهانی اپیدمیولوژی دامپزشکی ۱۲ تا ۱۶ نوامبر سال ۲۰۱۸ میلادی در کشور تایلند برگزار خواهد شد. در این کنگره که با عنوان اپیدمیولوژی دامپزشکی و اقتصاد برگزار خواهد شد، دانشمندان از کشورهای مختلف جهان برای به اشتراک گذاشتن علم و تجربه خود در مورد آموزش، تکنولوژی، تحقیق و ساسیت های عمومی در اپیدمیولوژی دامپزشکی و اقتصاد سخنرانی خواهند کرد. علاقه مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می توانند به سایت زیر مراجعه نمایند:

<http://isvee.net>

اولین کنفرانس بین المللی بیماری های

تنفسی طیور

اولین کنفرانس بین المللی بیماری های تنفسی طیور در تاریخ ۲۹ مه تا ۱ ژوئن ۲۰۱۸ با تمرکز بر کرونا ویروس پرندگان، پارامیکسو ویروس پرندگان، ویروس لارنگوتراکیت عفونی و پاتوژن های کمپلکس نظیر متاپنومو ویروس پرندگان و گونه های مایکوپلازما در ایالت جورجیا آمریکا برگزار خواهد شد. موضوعات اصلی مورد بحث در این کنگره اپیدمیولوژی، ویروس

با اعلام سازمان دامپزشکی استان سمنان، عامل اصلی تلف شدن ده ها راس دام وحشی در منطقه صیدوای شهرستان مهدی شهر که خبر آن در اواخر تابستان سال جاری از سوی اداره کل حفاظت محیط زیست به سازمان دامپزشکی استان سمنان اعلام شده بود، طاعون نشخوار کنندگان کوچک بوده است.

بنابر اعلام این سازمان، تعداد این تلفات حدود ۶۰ تا ۷۰ راس بوده است که خسارت ها نسبت به جمعیت ۲ هزار راسی دام وحشی موجود در این مناطق، شدید ارزیابی نمی شود.

همچنین بنابر اعلام این سازمان عواملی چون آموزش میدانی محیط بانان منطقه در خصوص نحوه مقابله با این بیماری، اقدامات بهداشتی لازم نسبت به امحا و معدوم سازی لاشه های تلف شده باعث کنترل سریع بیماری شده است.

شناسی مولکولی، پاتوژنز، ایمنی شناسی، تشخیص و کنترل این ویروس ها خواهد بود.

علاقه مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می توانند به سایت زیر مراجعه نمایند:

<https://www.hotel.uga.edu/events/international-avian-respiratory-disease>

تهیه و تنظیم

دکتر حمیده حسن نژاد، دکتر محمد حسن ربیعی

دانشجوی دکتری تخصصی اپیدمیولوژی

دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

تهدید می‌کند. در دهه‌های اخیر مصرف آنتی

بیوتیک علاوه بر پزشکی در کشاورزی هم افزایش

چشمگیری داشته و آنتی‌بیوتیکها در دامداری،

پرورش مرغ و طیور، پرورش ماهی و آبزیان، تولید

محصولات کشاورزی و در باغهای میوه استفاده

می‌شود، بنابراین مقاومت به آنتی بیوتیک،

کشاورزی و محیط زیست را هم تحت تأثیر قرار

می‌دهد. به گفته سازمان جهانی بهداشت تنها یک

اقدام قوی، مداوم و یکپارچه در بین تمامی بخش

های مرتبط می‌تواند این تهدیدات را خنثی کند و

امنیت را به کره زمین برگرداند. اخیرا به توصیه

سازمان جهانی بهداشت، یک مرور ساختاریافته و

متاآنالیز جهت بررسی تاثیر مداخلات محدودکننده

مصرف آنتی بیوتیک ها در حیوانات مولد غذا بر

میزان مقاومت آنتی بیوتیکی در حیوانات و انسان

انجام گرفته است. پس از جستجوهای فراوان توسط

محققان انجام دهنده این کار، در نهایت ۱۸۱

مقاله از پایگاه های مختلف استخراج گردیدند و

مورد بررسی قرار گرفتند. در ۱۷۹ مقاله (۹۹٪) وجود

مقاومت آنتی بیوتیکی در حیوانات گزارش گردیده

بود. در ۲۱ مقاله مقاومت آنتی بیوتیکی در انسان به

معرفی مقاله "

" محدود کردن استفاده از آنتی بیوتیک

ها در حیوانات مولد غذا و اثر آن بر میزان

مقاومت آنتی بیوتیکی در حیوانات و انسان:

مرور ساختار یافته و متاآنالیز "

استفاده بیش از حد و نادرست از آنتی‌بیوتیک‌ها در

حیوانات و انسان یک تهدید جدی برای افزایش

مقاومت آنتی بیوتیکی می‌باشد. برخی از انواع

باکتری‌های عامل عفونت‌های جدی در انسان در

برابر بیشتر یا همه آنتی بیوتیک های موجود

مقاومت نشان داده اند و گزینه‌های بسیار کمی

جهت درمان آنها باقی مانده است. امروزه مقاومت

باکتری‌ها به آنتی بیوتیک‌ها یکی از بزرگترین

چالش‌هایی است که سلامت انسان عصر مدرن را

دریافت کنند که دیگر حیوانات همراه در همان گله یا مزرعه مبتلا به بیماری شده باشند. همچنین لازم است تا حیوانات بیمار قبل از تجویز آنتی بیوتیک تست شوند تا موثرترین آنتی بیوتیک برای آنها تجویز شود. آنتی بیوتیک های مورد استفاده در حیوانات بهتر است از لیست تهیه شده توسط سازمان جهانی بهداشت انتخاب شوند که دارای کمترین اهمیت برای انسان هستند. امروزه بسیاری از کشورها اقداماتی را جهت مقابله با مقاومت آنتی بیوتیکی شروع کرده اند به طور مثال از سال ۲۰۰۵ اتحادیه اروپا استفاده از آنتی بیوتیک ها برای محرک رشد را ممنوع اعلام کرده است. هم چنین نظام یکپارچه مراقبت مقاومت آنتی بیوتیکی از خیلی وقت پیش توسط سازمان جهانی بهداشت به کشورها ارائه گردیده است. از روش های جایگزین استفاده از آنتی بیوتیک در حیوانات می توان به بهبود بهداشت محل نگهداری، استفاده بهتر از واکسیناسیون و هم چنین بهبود روش پرورش و نگهداری حیوانات اشاره کرد. این مقاله به تازگی در مجله *The Lancet Planetary Health*

عنوان پیامد گزارش گردیده بود. بر اساس نتایج، اقدامات محدود کننده مصرف آنتی بیوتیک ها در حیوانات مولد غذا ریسک مقاومت آنتی بیوتیکی را تا حداکثر ۳۹٪ کاهش می داد که میزان آن بسته به نوع آنتی بیوتیک، نوع نمونه و نوع باکتری تغییر می کند. به طور مشابهی در مطالعات انسانی، شیوع مقاومت باکتریایی در گروه مداخله ۲۴٪ پایین تر از گروه کنترل بود که در آن در افراد دارای تماس با حیوانات مولد غذا این همبستگی به صورت قوی تری خود را نشان می داد. در توضیح این نتایج می توان گفت که مداخلات محدودکننده مصرف آنتی بیوتیک در حیوانات مولد غذا، باعث کاهش حضور باکتری های مقاوم به درمان در این حیوانات می شود. شواهد کمتری نشان می دهد که چنین ارتباطی در افراد، مخصوصا آنهایی که بیشتر با حیوانات سروکار دارند نیز مشاهده می شود. سازمان جهانی بهداشت توصیه می کند تا استفاده از آنتی بیوتیک ها -مخصوصا آنتی بیوتیک های بسیار مهم از نظر طب انسانی- جهت تحریک رشد و یا پیشگیری از بیماری در حیوانات مولد غذا استفاده نشود. حیوانات سالم تنها در صورتی آنتی بیوتیک

انتشار یافته است و از طریق لینک زیر قابل دریافت
می باشد.

[http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanplh/PIIS2542-5196\(17\)30141-9.pdf](http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanplh/PIIS2542-5196(17)30141-9.pdf)

تهیه و تنظیم

دکتر سید جمال امامی

دانشجوی دکتری تخصصی اپیدمیولوژی

دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

لطفا نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود را با ما در میان بگذارید.

utssea@gmail.com